

A Kúria a dr. Cserkúti-Horváth Béla ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Barkasziné dr. Takács Katalin jogtanácsos által képviselt alperes ellen munkaviszony megszüntetés jogellenességének megállapítása iránt a Pécsi Munkaügyi Bíróságnál 8.M.1588/2009. szám alatt megindított és másodfokon a Baranya Megyei Bíróság 1.Mf.21.472/2010/4. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Baranya Megyei Bíróság 1.Mf.21.472/2010/4. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, a Pécsi Munkaügyi Bíróság 8.M.1588/2009/8. számú ítéletét megváltoztatja, és a felperes keresetét elutasítja. Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek - tizenöt napon belül - 50.000 (ötvenezer) forint együttes első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget.

I n d o k o l á s :

A felperes a keresetében a Kjt. 34. §-ának (4) bekezdése alapján annak megállapítását kérte, hogy az alperes jogellenesen szüntette meg a közalkalmazotti jogviszonyát, és erre figyelemmel 14 havi átlagkereset illeti meg. Perköltségfizetésre is kérte az alperest kötelezni. A Pécsi Munkaügyi Bíróság 8.M.1588/2009/8. számú ítéletével megállapította, hogy az alperes a felperes közalkalmazotti jogviszonyát jogellenesen szüntette meg. A közalkalmazotti jogviszony 2009. szeptember 6-án szűnt meg. A felperes az alperesi határozat szerint 5 havi felmentési időre járó átlagkeresetre és 5 havi végkielégítésre jogosult. A bíróság kötelezte az alperest 1.641.052 forint átalánykártérítés megfizetésére, amely 14 havi átlagkeresetnek felel meg, továbbá 87.900 forint perköltség viselésére. A munkaügyi bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 1994. március 8-ától állt az alperes alkalmazásában a K.K.É.O.-n konyhai kisegítő munkakörben. A munkáltatói jogkör gyakorlója 2009. április 2-án kelt intézkedésével a felperes közalkalmazotti jogviszonyát 2009. április 6-ától kezdődően számított 5 havi felmondási idővel 2009. szeptember 6-ával felmentéssel megszüntette a Kjt. 30. § (1) bekezdés b) és a 33. § (2) bekezdése alapján. A felmentés indokolása szerint az alperes egészségügyi ellátási tevékenységét kiszolgáló élelmezési üzem konyháit jelentős összegű beruházás útján lehetne a jogszabályi és hatósági előírásoknak megfelelően üzemeltetni. A beruházási költségek mértéke miatt a munkáltató vezetése akként döntött, hogy a P-n az élelmezési üzemhez tartozó egységek (konyhák) funkcióját megszünteti. Erre tekintettel az ezen területen dolgozó közalkalmazottak foglalkoztatására nincs lehetőség. A munkaügyi bíróság által kifejtettek szerint az alperes a betegek és az alkalmazottak étkeztetését három konyhában látta el, amelyek közül 2008. december 16-án az A. utcai konyhát - amely

főzőkonyhás munkahelyi gyors- és önkiszolgáló étterem működésére engedélyt kapott -, és a munkavállalókat a központi konyhába helyezte át, amely 2009. március 1-jétől már nem működött. Az alperes a betegek étkeztetési feladatainak ellátására közbeszerzési pályázatot írt ki, majd vállalkozási szerződést kötött az E. Kft-vel, amely 2009. március 1-jétől üzemeltette tovább az A. utcai konyhát. A pályáztatás során az alperes nem írta elő, hogy a munkáltatói jogutódlással a munkavállalókat át kell venni, továbbá a közalkalmazotti jogviszonyok megszüntetése során az alkalmazottainak - köztük a felperesnek - sem adott lehetőséget az E. Kft-hez való átlépésre, átvételükre nem is került sor. A munkaügyi bíróság jogkövetkeztetése szerint az alperes annak ellenére járt el a fentiek értelmében, hogy az eszközök átadása mellett az A. utcai konyha vonatkozásában kiszervezés történt. Erre tekintettel a Kjt. 25/A. § rendelkezéseinek megsértése miatt a Kjt. 34. § (4) bekezdése szerint marasztalta az alperest. Az alperes fellebbezése folytán eljáró Baranya Megyei Bíróság 1.Mf.21.472/2010/4. számú ítéletével a munkaügyi bíróság ítéletét helybenhagyta. Álláspontja szerint a felperes esetében a Kjt. 25/A. § rendelkezései irányadóak voltak, azokat a felmentés kiadása előtt alkalmazni kellett. Az E. Kft. és az alperes között 2009. február 11-én kelt vállalkozói szerződés szerint a vállalkozó a megrendelő által ellátott fekvőbetegek részére egész napos betegélelmezési szolgáltatást nyújt a mellékletben szereplő teljesítési helyeken. A vállalkozó a szolgáltatások teljesítéséhez szükséges infrastruktúrális, tárgyi, személyi feltételek biztosítását vállalta, azonban a meghallgatott tanúk vallomása alapján megállapítható, hogy a konyhai tevékenységet ténylegesen az alperes A. utcai telephelyén, korábbi konyhájában végzi. A másodfokú bíróság érvelése szerint az alperes saját döntése alapján a szervezeti egységei (konyhái) anyagi erőforrásainak, és a feladatkörének meghatározott csoportját (élelmezési feladatok ellátását) átadta az E. Kft-nek, azaz olyan munkáltatónak, amely a Munka törvénykönyve hatálya alá tartozik. Következésképpen a Kjt. 25/A. § rendelkezéseit alkalmazni kellett. Az alperes a felperes jogviszonya megszűnése esetére meghatározott eljárási rendet nem tartotta meg, ezért a közalkalmazotti jogviszony felmentéssel történő megszüntetése jogellenes. A fellebbezésben foglaltakra utalva kifejtette, hogy az alperes alaptalanul hivatkozott a Tanács 2001. március 12-ei 2001/23/EK irányelvére, mert annak rendelkezése a Kjt. 25/A. §-ában a magyar jogba átvételre került. Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, a felperes keresetének elutasítását, és perköltségben marasztalását kérte. Hivatkozása szerint a Kjt. 25/A. § a perben megállapított tényállásra nem alkalmazható. Az alperes beteg- és alkalmazott étkeztetési tevékenysége teljeskörű megszüntetésével nem valósult meg a hivatkozott rendelkezésben írt gazdasági egység átadása, a közbeszerzési eljárásban győztes élelmezési vállalkozónak továbbfoglalkoztatási kötelezettsége nem volt.

Munkajogi jogutódlás nem következett be, ezért az alperes a Kjt. 25/A. §-ban leírt eljárási szabályokat sem sérthette meg. A felperes közalkalmazotti jogviszonyának megszüntetése nem volt jogellenes. Kiemelte, hogy saját erőforrásai igénybevételeivel a továbbiakban nem állt módjában az élelmezési feladatok ellátása, ezért gazdasági okokból döntött úgy, hogy e tevékenységét teljes körűen felszámolja, és valamennyi élelmezési feladatot ellátó alkalmazottjának közalkalmazotti jogviszonyát megszünteti, miután a továbbfoglalkoztatásukra nincs lehetősége. A közbeszerzési eljárás nem gazdasági egység átadására irányult, kizárólag a szolgáltatás ellátására. Az eljárásban bármely ajánlattevő részt vehetett függetlenül attól, hogy az alperesnek korábban birtokában volt eszközöket használja-e fel a szolgáltatás nyújtásához. Hivatkozott a Tanács - a munkavállalók jogainak a vállalkozások, üzletek vagy ezek részeinek átruházása esetén történő védelmére vonatkozó tagállami szabályok közelítéséről szóló - 2001/23/EK irányelv 4. cikk (1) bekezdésére, amely szerint a gazdasági egység átadása önmagában nem teremt jogalapot az átadó vagy a kedvezményezett általi elbocsátásra. Ugyanezen bekezdés második mondata szerint azonban ez a rendelkezés nem akadályozza az olyan elbocsátásokat, amelyeknek oka gazdasági, műszaki vagy szervezeti jellegű, és a munkaerő tekintetében változásokat eredményez. Érvelése szerint a joggyakorlat alapján az ilyen helyzetekben a munkavállalók munkajogviszonya folyamatosságának biztosítása fontos kérdés, maga az irányelv is ezt fogalmazza meg elsődleges célként. Ez azonban ellentétben áll azon ügyletek költségcsökkentő, versenyteremtő törekvéseivel, amelyeknek lényege, hogy a vállalkozás a korábban saját maga által, azaz a vele munkajogviszonyban állók közbejöttével ellátott tevékenység elvégzésével mást bíz meg. A felperes felmentését a Kjt. 30. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltakkal indokolta, de arra is utalt, hogy megszűnt a munkáltatónak az a tevékenysége, amelyben a közalkalmazottat foglalkoztatták. A felmentést megelőzően az alperes tájékoztatta a felperest, hogy gazdasági okokból nem képes az egészségügyi ellátási tevékenységet kiszolgáló élelmezési üzem konyháit tovább üzemeltetni. Az ehhez szükséges költségek mértéke miatt döntött úgy, hogy az alperes e funkcióját megszünteti, melyre tekintettel az e területen dolgozó közalkalmazottak továbbfoglalkoztatására nincs lehetőség.

A nyertes vállalkozó nem vállalta az általa átvett konyhán dolgozó közalkalmazottak továbbfoglalkoztatását, ez az ő gazdasági megfontolására alapított döntés volt, tehát a hivatkozott irányelv 4. cikk 1. bekezdés második mondatában meghatározott gazdasági okból szüntette meg a felperes jogviszonyát az alperes, ezért sem volt jogellenes a felmentés. A felperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő. A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el. A felülvizsgálati kérelem alapos. A felülvizsgálati eljárásban is irányadó tényállás szerint az alperes saját döntése

alapján szervezeti egységei (konyhái) anyagi erőforrásainak és a feladatkörének meghatározott csoportját (az étellemezési feladatok ellátását) átadta az Mt. hatálya alá tartozó E. Kft-nek. Erre tekintettel a Kjt. 25/A. § (1) bekezdés alapján az átadásra kerülő szervezet, illetve tevékenység keretében foglalkoztatottak közalkalmazotti jogviszonya az átadás időpontjában meg kellett volna hogy szűnjön [Kjt. 25 § (1) bekezdés b) pont]. A munkáltató azonban a Kjt. 30. § (1) bekezdés b) pontjának megjelölésével (tartalmában azonban a Kjt. 30. § (1) bekezdés a) pontja alá tartozó indokkal) felmentéssel, és az ahhoz társuló felmentési idővel, arra járó átlagkeresettel és végkielégítéssel szüntette meg a felperes közalkalmazotti jogviszonyát. A felperes arra hivatkozással kérte a munkáltatói intézkedés jogellenességének megállapítását, hogy a Kjt. 25/A. § rendelkezéseit megsértve elmaradt a kiszervezésről a szakszervezetek tájékoztatása, továbbá az alperes nem biztosította a továbbfoglalkoztatás lehetőségét a konyhát továbbműködtető Mt. hatálya alatt álló vállalkozónál. A Kjt. 25/A. §-ban foglalt részletes eljárási szabályok megszegéséhez, a határidők elmulasztásához azonban jogkövetkezményeket a jogszabály közvetlenül nem fűz (MD.II.678.), ezért erre hivatkozással önmagában a munkáltatói intézkedés nem jogellenes figyelemmel arra is, hogy a szakszervezet és a közalkalmazotti tanács lenne jogosult a Kjt. 25/A. § (2) bekezdésben foglalt jogosultságai megsértését sérelmezni a bíróságnál. Téves az eljáró bíróságok jogi álláspontja, miszerint a Kjt. 25/A. §-ban foglalt ún. jogállásváltozás esetén az átadó költségvetési szerv köteles biztosítani a továbbfoglalkoztatás lehetőségét az átvevő Mt. vagy Ktv. hatálya alatt álló munkáltatónál. A hatályos szabályozás szerint az állami és a helyi költségvetési szervek, illetve a gazdasági szférába tartozó munkáltatók között kizárt a munkajogi jogutódlás. A Kjt. 25/A. § (3) bekezdés szerint csak arra van kötelezettsége az átadó munkáltatónak, hogy amennyiben az átvevő a közalkalmazott foglalkoztatását biztosítja, erről írásban tájékoztassa a közalkalmazottat. A közalkalmazott döntése szerint kerülhet sor a Kjt. 25/B. § rendelkezései szerint az átvevő munkáltatónál az új munkaszerződés megkötésére, vagy a közszolgálati jogviszonyra vonatkozó kinevezésre, de csak az átadó munkáltatónál fennálló közalkalmazotti jogviszonya jogutód nélküli megszűnését követően. Az alperes a tevékenység átadására kiírt közbeszerzési pályázatban, továbbá a nyertes Euresz Kft-vel megkötött vállalkozási szerződésben nem kötötte ki a közalkalmazottak továbbfoglalkoztatását, erre kötelezettséget a tevékenységet átvevő kft. nem vállalt, következésképp a Kjt. 25/A. § (3) - (6) bekezdés rendelkezéseit nem kellett alkalmazni. Önmagában az, hogy a munkáltató nem a Kjt. 25/A. § (1) bekezdés [Kjt. 25. § (1) bekezdés b) pontja] alapján, hanem a felperesre kedvezőbben felmentéssel szüntette meg - valós indokkal - a felperes közalkalmazotti jogviszonyát, intézkedést nem teszi jogellenessé. Törvénytértés

nélkül állapította meg a másodfokú bíróság, hogy az alperes a 2001/23/EK irányelv 1. cikk 1. bekezdés a) és c) pontjai alapján olyan szerződést kötött az E. Kft-vel, amely az irányelv hatálya alá tartozik, és arra az irányelv munkavállalókra vonatkozó szabályait alkalmazni kell, amelyeket a Kjt. 25/A. § és a 25/B. § 2003. július 1-jétől hatályos szövegével a 2003. évi XX. tv. 39. §-a ültette át a magyar jogba [Kjt. 94. § c) pont]. Az eljáró bíróságok azonban a Kjt. 25/A. § rendelkezéseinek helytelen értelmezésével levont jogkövetkeztetései nem helytállóak, ezért a Kúria a Pp. 275. § (4) bekezdés alapján a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte, az elsőfokú ítéletet megváltoztatta, és a felperes keresetét elutasította.

Kötelezte a pervesztes felperest a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján az alperes költségei viselésére. A felülvizsgálati eljárás illetéke a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az államot terheli.

Budapest, 2012. március 7.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Hajdu Edit s.k. bíró
A kiadmány hiteléül: Nné tisztviselő